

عنوان مقاله:

جایگاه مدیریت منابع آب در توسعه کشاورزی (مطالعه موردی: دشت تبریز)

محل انتشار:

تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران، دوره 44، شماره 3 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

جواد حسین زاد - Associate Professor, Department of Agricultural Economics, University of Tabriz, Tabriz, Iran

فاطمه کاظمیه - M.Sc. Student, Department of Agricultural Economics, University of Tabriz, Tabriz, Iran

خلاصه مقاله:

آب از ارزشمندترین منابع طبیعی است که در بخش‌های مختلف استفاده می‌شود و به منزله یکی از نهاده‌های اصلی تولید محصولات کشاورزی، جایگاه خاصی در توسعه پایدار کشاورزی دارد. در حال حاضر، مصارف آب به طور حقیقی بیشتر از منابع عرضه آن است و بیشترین میزان آب مصرفی نیز در بخش کشاورزی است. بنابراین هر گونه تغییر و بهبود در مدیریت آب، بر توسعه کشاورزی تأثیر خواهد گذاشت. چگونگی ارتباط بین مدیریت منابع آب و توسعه کشاورزی از اهمیت خاصی برخوردار است. این تحقیق به جایگاه مدیریت منابع آب در توسعه کشاورزی اختصاص دارد. به منظور اجتناب از کلی‌نگری و نیز دستیابی به نتایج دقیق و کاربردی، دشت تبریز که یکی از مناطق مهم کشاورزی استان آذربایجان شرقی است، برای بررسی انتخاب شد. همچنین برای بررسی سهم و جایگاه مدیریت منابع آب در توسعه کشاورزی از تحلیل همبستگی کانونی استفاده شد. به این منظور، ابتدا شاخص‌های توسعه کشاورزی و مدیریت آب شناسایی شدند. در مرحله بعد برای کاهش شاخص‌ها به تعداد کمتری از سازه‌های زیربنایی و شاخص‌های موثر از تحلیل عاملی استفاده شد و عامل‌های حاصل از این طریق به منزله ورودی در تحلیل همبستگی کانونی به کار گرفته شد. نتایج نشان داد که $35/32$ درصد از واریانس مجموعه شاخص‌های مدیریت آب با سه متغیر کانونی توسعه کشاورزی تبیین می‌شود. همچنین سه متغیر کانونی مدیریت آب کشاورزی قادر به بیان $32/43$ درصد از واریانس مجموعه شاخص‌های توسعه کشاورزی هستند. نتایج نشان می‌دهد، هر چند بین مدیریت آب و توسعه کشاورزی ارتباطی دوطرفه وجود دارد، با توجه به اهمیت منابع آب در توسعه کشاورزی لازم است در برنامه‌ریزی‌های توسعه، شاخص‌های استفاده پایدار از منابع آب جدی گرفته شود.

کلمات کلیدی:

Agricultural development, Canonical correlation, Tabriz plain, water resources management

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1659999>

